

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

13. Paries-Spei aliquis ex luto à quibus construatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

ARTICULUS XII.

MURI EX GLACIE

A quibus-nam construantur.

DIVERSA M ab hactenus nominata ad Muros materialiam Aquilonares adhibent: construunt enim parietes ex glaciei fragmentis, ea ratione formaque compactis, quibus marmora componuntur, Olao teste: sicut enim, inquit, bello terrestri fossæ ac valla fiunt ab iis humo lignis congestis, ita glaciei fragmentis mari consti- tuuntur. Sed ô futile munimentum! quod ad radiorum solarium repercussum ignisque odorem liquefecit. Heu quam multi Aquilonaribus similes Parietem-Spei suæ ex glaciei fragmentis cōstruere conātur. Nimirū, qui in operibus omni Caritatis calore destitutis & malitiæ frigore congelatis Spē fiduciamq; suam collocant: qui gloriantur in peccatis, qui gaudent cum malè fecerint, qui exultant in rebus pessimis, sed murus iste ad Solis Justitiae conspectum, ut glacies liquefit ac diffundit.

(a) Olaus lib. II. cap. 20. & 21.

ARTICULUS XIII.

PARIES - SPEI EX LUTO

A quibus construantur.

REPERIUNTUR nonnulli, sed imperiti planè Architecti, qui ex mero luto, neque sole neque igne dur-

522 OPVSCVLVM VI. SERMO II.

durato, Parietem-Spei suæ exædificat. Hirundines quidem naturæ instinctu ac magisterio nidos luto confire sæpe aspexi, nunquam domum ad inhabitandum luto conflare posse audivi. Videmus & ridemus oculos adolescentes, hieme, dum densa nix ad cubiti altitudinem adsurrexit, propugnacula ex globis niveis & tuniculas extruere, quæ vix sunt diariæ, & Sole lucente, vel tepescente aura, aut imbre cadente dissoluuntur. His miles sunt, qui Spem suam ædificant ex operibus tantum profectis, nullis divinæ Gratiæ radiis, nullo caritatis calore firmatis. Quicquid enim à nobis ita provenit, luteum est, vilius luto & fragilius. Ita ædificabant Pelagiani hæretici, quorum error erat, non indigere hominem transnaturali Gratiæ auxilio ad opera vitae æternæ meritoria producenda.

ALIO titulo eandem imperitiam in ædificando, puerilitatem nobis impingunt hujus temporis sectantur. Cùm enim ipsi doceant, Spem fiduciam-ve Christiani in bonis operibus qualibuscumque constitui nos posse; audiant autem Catholicos, quos vocant Papistas, Spei suæ Parietem præcipue quidem è quadam Meritorum Christi saxis, tum ex aureis divinæ promissionis laterculis, denique ex bonorum operum lateribus erigere, popello persuadent, nos, Hirundinum instar, imperite ex luto ædificare. Existimant enim, opera quæ nos dicimus bona, & ut Lateres divinæ Gratiæ igne coctos ad structuram habemus, nihil esse aliud, quam meras sordes, fimum, lutum aut si quid est vilius. (a) In disertè Calvinus hæresiarcha, cuius istud est pronuntiatum: Omnis opera hominis, etiam in Dei gratiam recepti, & sanctificati, esse peccata lethifera. Sic enim loquitur libro tertio Institut. (b) Habemus ne unum à Sancto

(a) Bellarm. lib. 5. de Iustif. cap. 7. Valentia 2. 2. disp. 2. q. 1. p. 1.
Cap. 14. §. 4.

exire opus, quod si in se censematur, non mereatur justam opprobrij mercedem. Putat igitur omnia justorum opera, si secundum naturam suam spectentur, damnationis metcedem mereri: nā mox subdit: Duobus his fortiter insistēdum: nullum vñquā extitisse pii hominis opus, quod si severo Dei judicio examinaretur, non esset damnabile. Adhac, si tale aliquid detur (quod possibile homini non est) peccatis tamen, quibus hominem laborare certum est, vitiatum ac inquinatum gratiam perdere. Quocirca alibi reprehendens Petrum Lombardum, quem Magistrum sententiarum vocant, quod scripsérunt, Spem gigni in nobis ex Gratia DEI & meritis præcedentibus: *Quis, inquit, non merito tales bestias execretur?* At quam sit vera Catholicorum de bonis operibus, quam falsus sectariorum de iisdem error propriis locis demonstramus.

(a) Lib. 3. Inst. cap. 2. §. ult.

ARTICVLVS XIV.

Ex PENNIS Cev PYGMÆI

Parietem Spei erigunt Præsumptuosi.

DE Pygmæis mira refert Plinius (a) inter cetera, Spithamæos esse, ternas spythamas longitudine, hoc est, ternos dodrantes haud excedentes, salubri cœlo, semperque vernante in montibus ad Aquilonem oppositis degere. Eos à gruibus infestari Homerus quoque prodidit. Fama est, insidētes arietum caprarumque dorsis, armatos sagittis, veris tempore, agmine compo-
sto ad mare descendere & ova pullosque alitum mari-

Quarta Pars.

K k

tima-

(a) Plin. lib. 7. cap. 2. (b) Iuuenal. Saty. 13. Quorum tota cohors pede
am est altior uno.